

N:o 17.

Kongl. Maj:ts nådiga proposition till Riksdagen, angående delaktighet för lärarne vid gymnastiska centralinstitutet i lärarnes vid elementarläroverken enke- och pupillkassa; gifven Stockholms slott den 19 december 1890.

Med anledning af en af öfverlärare och lärare vid gymnastiska centralinstitutet gjord underdånig ansökning vill Kongl. Maj:t, under åberopande af hvad bilagda protokoll öfver ecklesiastikärenden innehåller, härmed föreslå Riksdagen

dels att medgifva, att öfverlärare och lärare vid nämnda institut må ega delaktighet i lärarnes vid elementarläroverken enke- och pupillkassa, hvars reglementes föreskrifter skola i tillämpliga delar gälla till efterrättelse med afseende å dem; börande härvid iakttagas, att öfverlärare skall anses lika med lektor, och lärare lika med annan ämneslärare vid allmänt läroverk, att rättighet att vara delegare i kassan tillkommer en hvar af nuvarande tjensteinnehafvare, derest behörig anmälan om delaktighet göres hos direktionen öfver kassan inom tid, som af Kongl. Maj:t bestämmes — dock med vilkor i fråga om de tjensteinnehafvare, som i egenskap af f. d. gymnastiklärare redan tillhöra kassan, att de frånträda denna sin delaktighet — samt att skyldighet att vara delegare i kassan åligger en hvar, som framdeles blifver till öfverlärare eller lärare vid gymnastiska centralinstitutet utnämnd;

dels ock att, för beredande åt öfverlärare och lärare vid gymnastiska centralinstitutet af delaktighet i kassan, bevilja ett belopp af 1,100 kronor till ökning af det såsom bidrag till pensionering af enkor och barn efter lärare vid allmänna läroverk, pedagogier, seminarier m. m. för när-

varande utgående belopp, 68,751 kronor, kommande oförmälda bidrag härigenom att uppgå till 69,851 kronor.

De till ärendet hörande handlingar skola Riksdagens vederbörande utskott tillhandahållas; och Kongl. Maj:t förblifver Riksdagen med all kongl. nåd och ynnest städse välbevågen.

OSCAR.

G. Wennerberg.

Utdrag af protokollet öfver ecklesiastikärenden, hållet inför Hans Maj:t Konungen i statsrådet å Stockholms slott den 19 december 1890.

Närvarande:

Hans excellens herr statsministern friherre ÅKERHJELM,
Hans excellens herr ministern för utrikes ärendena greve LEWENHAUPT,
Statsråden: herr WENNERBERG,
friherre PALMSTIERNA,
friherre VON ESSEN,
friherre ÅKERHJELM,
ÖSTERGREN,
GROLL,
WIKBLAD.

27:o

Härefter anförde departementschefen:

»Uti en af direktionen öfver gymnastiska centralinstitutet till Eders Kongl. Maj:t öfverlemnad ansökning hafva öfverlärarne vid nämnda institut L. M. Törngren, tillika föreståndare för institutet, V. G. Balck och R. Murray samt lärarne derstädes C. C. A. Silow, J. D. Haasum och A. A. Levin i underdånighet anhållit, att Eders Kongl. Maj:t tack-

tes vidtaga de åtgärder, som erfordrades för att institutets lärare måtte erhålla rättighet att blifva delegare i lärarnes vid elementarläroverken enke- och pupillkassa; i afseende hvarå sökandena anförde: att då Eders Kongl. Maj:t icke funnit skäl bifalla en tillförene af föreståndaren för gymnastiska centralinstitutet gjord ansökning, att institutet, som för närvarande icke egde berättigadt tillträde till någon enke- och pupillkassa, måtte upptagas bland de verk och stater, som tillhörde civilstatens pensionsinrättning, sökandena önskade att kunna blifva upptagne såsom delegare i förstnämnda enke- och pupillkassa; att dertill så mycket större anledning förefunnnes, som två bland sökandena i följd af föregående anställning såsom gymnastiklärare vid allmänna läroverk redan vore delegare i nämnda kassa, och stor sannolikhet vore därför, att äfven framdeles sådana personer, som i samma egenskap tillhörde kassan, kunde komma att vid blifvande ledigheter erhålla lärareplatser vid institutet; samt att, då enligt det för ifrågavarande kassa den 11 oktober 1878 utfärdade reglemente gymnastiklärarne vid de allmänna läroverken vore ej allenast berättigade utan äfven skyldige att inträda i densamma, det syntes vara billigt, att lärarne vid gymnastiska centralinstitutet, hvarest allmänna läroverkens gymnastiklärare utbildades, i likhet med desse finge blifva delegare i kassan.

I den skrifvelse, hvarmed direktionen öfver gymnastiska centralinstitutet öfverlemnade den underdåniga ansökningen, har direktionen tillstyrkt bifall till densamma, under åberopande att det vore en allmänt tillämplad grundsats, att i statens tjenst anstälde män vore delegare i någon enke- och pupillkassa, samt att det vore af väsentlig betydelse för institutets tjensteinnehafvare att komma i åtnjutande af de förmåner, som blifvit andra med dem likstälde tjenstemän i berörda afseende beredda.

Öfver ifrågavarande ansökning har underdånigt utlåtande inforrats från direktionen öfver lärarnes vid elementarläroverken enke- och pupillkassa, som dervid tillkännagifvit, att direktionen icke hade något att erinra mot bifall till ansökningen, såvida enke- och pupillkassan erhöle sådan tillökning i de årliga anslagen till pensioneringen och förvaltningskostnadernas bestridande, som enligt behörig uträkning kunde utöfver vederbörliga pensionsafgifter erfordras för att kassan skulle kunna utan förlust öfvertaga pensioneringen af enkör och barn efter ifrågavarande lärare på samma grunder, som uti nådiga reglementet den 11 oktober 1878 vore bestämda.

Sedan sistbemälda direktion ytterligare anbefalts att, efter inhemtande af nödiga uppgifter, låta verkställa den i dess utlåtande om-

förmälda uträkning och dermed jemte det egna yttrande, hvartill densamma kunde föranleda, till Eders Kongl. Maj:ts inkomma, samt direktionen åt professorn vid tekniska högskolan A. Lindstedt uppdragit att uträkna, huru stort statsbidrag kassan skulle behöfva, i fall den komme att öfvertaga pensioneringen af enkor och barn efter lärare vid gymnastiska centralinstitutet, har direktionen, med öfverlemnande af den i uppgifna hänseende verkställda uträkningen, enligt hvilken ett årligt statsbidrag af 1,091 kronor för öfvermälda ändamål erfordrades, i underdånighet andragit, att direktionen för sin del icke funnit något att mot beräkningen erinra, men dock, med hänsyn jemväl till svårigheten att vid utlåning betinga den räntefot af 4½ procent, som af professorn Lindstedt lagts till grund för den utförda beräkningen, ville hemställa, att anslagets belopp måtte höjas till jemnt 1,100 kronor; varande vidare af direktionen anfördt, att tvenne af sökandena, i egenskap af f. d. gymnastiklärare vid allmänna läroverk, erhållit, jemlikt 3 § 2 mom. i nådiga reglementet den 11 oktober 1878, rättighet att såsom delegare i kassan qvarstå, på den grund att de frånträdt sina befattningar vid läroverken genom befordran till tjänsterna vid gymnastiska centralinstitutet, hvilka icke berättigade till delaktighet i annan enke- och pupillkassa, samt att vid sådant förhållande, derest delaktighet i elementarlärarnes enke- och pupillkassa komme att beredas för tjänsteinnehafvare vid gymnastiska centralinstitutet, såsom vilkor för nyssnämnda båda lärares delaktighet i kassan i deras egenskap af tjänsteinnehafvare vid institutet borde föreskrifvas skyldighet för dem att frånträda den delaktighet, som de i egenskap af f. d. öfningslärare för närvarande egde.

Då det synes mig vara billigt, att öfverlärare och lärare vid gymnastiska centralinstitutet för sina enkors och barns pensionering vinna delaktighet i någon enke- och pupillkassa, och då denna delaktighet otvifvelaktigt kan lämpligast beredas dem i lärarnes vid elementarläroverken enke- och pupillkassa, anser jag mig böra göra underdånig hemställan härom äfvensom derom, att bestämmelserna i berörda kassas reglemente må i fråga om dessa nya delegare gälla till efterrättelse. Dervid är att iakttaga att, då den egentliga lönen utgör för en hvar af öfverlärarne, inberäknadt ett ålderstillägg å 500 kronor, 4,000 kronor samt för en af lärarne 2,200 kronor och för de båda öfriga lärarne 2,000 kronor för vardera, torde, i fråga om pensionernas belopp m. m., öfverlärare böra anses lika med lektor, och lärare lika med annan ämneslärare vid allmänt läroverk.

På grund af hvad jag nu anför och hvad i öfrigt i ärendet före-

kommit får jag i underdånighet hemställa, det Eders Kongl. Maj:t måtte föreslå Riksdagen

dels att medgifva, att öfverlärare och lärare vid gymnastiska centralinstitutet må ega delaktighet i lärarnes vid elementarläroverken enke- och pupillkassa, hvars reglementes föreskrifter skola i tillämpliga delar gälla till efterrättelse med afseende å dem; börande härvid iakttagas, att öfverlärare skall anses lika med lektor, och lärare lika med annan ämneslärare vid allmänt läroverk, att rättighet att vara delegare i kassan tillkommer en hvar af nuvarande tjensteinnehafvare, derest behörig anmälan om delaktighet göres hos direktionen öfver kassan inom tid, som af Eders Kongl. Maj:t bestämmes — dock med vilkor, i fråga om de tjensteinnehafvare, som i egenskap af f. d. gymnastiklärare redan tillhöra kassan, att de frånträda denna sin delaktighet — samt att skyldighet att vara delegare i kassan åligger en hvar, som framdeles blifver till öfverlärare eller lärare vid gymnastiska centralinstitutet utnämnd;

dels ock att, för beredande åt öfverlärare och lärare vid gymnastiska centralinstitutet af delaktighet i kassan, bevilja ett belopp af 1,100 kronor till ökning af det såsom bidrag till pensionering af enkor och barn efter lärare vid allmänna läroverk, pedagogier, seminarier m. m. för närvarande utgående belopp, 68,751 kronor; kommande öfverförda bidrag härigenom att uppgå till 69,851 kronor.»

Hvad departementschefen sålunda hemställt tacktes Hans Maj:t Konungen, på tillstyrkan af statsrådets öfrige ledamöter, i nåder gilla; och skulle proposition till Riksdagen aflåtas af den lydelse bilagan vid detta protokoll utvisar.

Ex protocollo

Alfred Zimmerman.